

SUDSKA KRONIKA: SLUCAJ ORIC

Author: [IWPR](#)
[ICTY](#)

Bivsi borac iz Srebrenice porice da je okrivljeni bio na celu organiziranih vojnih snaga

Bivsi muslimanski borac iz okoline bosanskog grada Srebrenice posvjedocio je ovoga tjedna na sudjenju lokalnom ratnom zapovjedniku Naseru Oricu da su svi naoruzani pojedinci na tom podrucju tokom 1992. i 1993. bili lojalni svojim vlastitim vodjama, a ne okrivljenome.

Tuzioci tvrde da je Oric, nakon sto je u svibnju/maju 1992. imenovan za zapovjednika srebrenicke Teritorijalne obrane (TO), bio zaduzen za nadzor nad aktivnostima svih jedinica na podrucju Srebrenice, kao i susjedne opstine Bratunac.

Te tvrdnje se ticu i same sustine onoga za sto se Orica tereti: da je odgovoran za zlocine koje su u doticnoj zoni navodno pocinile osobe pod njegovim zapovjednistvom, ukljucujuci i ubojstva zatvorenika i unistavanja pretežno srpskih sela.

Medjutim, ovoj svjedok – ciji je identitet ostao zasticen – potvrdio je tezu obrane po kojoj izmedju muslimanskih snaga na sirem podrucju Srebrenice zapravo nije postojala nikakva koordinacija, niti je pak, barem u pocetnoj fazi rata, postojao zajednicki zapovjednik u cijoj bi nadleznosti bile sve muslimanske formacije.

Svjedok je sucima govorio o borbama u kojima je sudjelovao zajedno s grupom ljudi iz obliznjeg sela Glogova, a pod zapovjednistvom Ejuba Golica. Tom prilikom je u vise navrata porekao da bi se spomenuta grupa mogla usporediti s formacijama poput klasicnog vojnog bataljuna ili cete.

Upitan jesu li lokalni borci uopce bili svrstavani u jedinice, svjedok je odgovorio: „Ne, grupe su bile formirane tako sto bismo se sami organizirali.“

Advokatkinja Vasvija Vidovic pokazala je svjedoku dokaz koji je sudu bio predocen na samom pocetku dokaznog postupka optuzbe. U pitanju je dokument koji je – navodno na Oricev nalog – u prosincu/decembru 1992. izdala srebrenicka TO, i u kojem se nalaze podaci o formiranju „nezavisnog bataljuna u Glogovi“ pod Golicevim zapovjednistvom, te regrutacijama obavljenim na tom podrucju.

Svjedok je pak rekao kako podaci iz tog dokumenta niposto ne mogu biti točni, odnosno kako Golic zasigurno tokom 1992. nije mogao dobivati pisana naredjenja – niti od Orica, niti od bilo koga drugog.

Daleko od toga da je predstavljala organiziranu i hijerarhijski ustrojenu vojnu jedinicu, grupa iz Glogove – kojoj je i svjedok pripadao – bila je tek neformalna borbena grupa sa svega deset pusaka, koja je oformljena s ciljem da se odgovori na svakodnevna granatiranja i pjesadijske napade vojske bosanskih Srba.

Kao primjer takve agresije srpskih snaga svjedok je opisao kako su u svibnju/maju 1992. muslimanski stanovnici Glogove na brutalan nacin bili protjerani iz svog sela. Tom prilikom su im kuće spaljene, a poginule su ukupno 64 osobe.

Oni koji su prezivjeli, pobjegli su – po riječima svjedoka – u obližnju Veliku Glogovu ili okolne šume. I dok su se neki uspijevali smjestiti po kućama, ostali su bili prinudjeni spavati pod otvorenim nebom.

Svjedok je opisao i vlastito sudjelovanje u napadu na srpsko selo Jezestica, koji se odigrao 8. kolovoza/avgusta 1992. U optuznici se navodi da se radi o napadu koji je nadzirao osobno Oric i tokom kojeg su bile unistavane srpske kuće.

Operacija je – tvrdi svjedok – bila izvedena uz podršku zapovjednika bosanske vojske Nurifa Rizvanovica, koji je u doticnu zonu stigao kako bi s 400 vojnika podržao preslabu Golicevu snagu.

Svjedok je izjavio da ne zna pod čijim je zapovjedništvom bio Rizvanovic, ali i kako je ipak stekao utisak da je veća vjerojatnost da se njegovi zapovjednici nalaze u Tuzli, nego da su u Srebrenici, odnosno da se radilo o Oricu.

Odgovarajući na pitanja Vidoviceve, svjedok je odlučno odbacio tvrdnju optuzbe da su jedinice TO-a iz Potocara, Sućeske i Osmaka – koje su očito bile pod Oricevom kontrolom – sudjelovale u spomenutom napadu.

Kasnije je svjedok priznao kako je u jednom trenutku ipak dospio pod Oricevo zapovjedništvo; no, bilo je to tek 1995., mnogo vremena po isteku razdoblja na koji se odnosi optuznica.

Nakon što je i njoj pružena prilika da unakrsno ispita svjedoka, tužiteljica Dzoan Ricardson (Joanne Richardson) je nastojala osporiti njegovu tvrdnju kako mu nije poznato da je Oric bio glavnokomandirajući za Srebrenicu.

Na njenu primjedbu da je u vrijeme dok je živio u enklavi (od polovine 1993. do 1995.) svakako morao čuti za Oricu, svjedok je odgovorio: „Nismo mogli raspravljati o svakoj pojedinačnoj osobi iz Srebrenice, u kojoj je boravilo 40.000 ljudi.“

Prije pojavljivanja zaštićenog svjedoka, pred sudom je potkraj prošlog tjedna svjedočio i britanski liječnik Sajmon Mardel (Simon Mardel), koji je tokom rata u Srebrenici obavljao medicinsku praksu. To svjedočenje se uglavnom ticalo stravičnih uvjeta koji su vladali u gradu koji je u to vrijeme bio pod opsadom.

Oricevi advokati su nastojali pokazati kako je ovaj svjedok tokom svog boravka u Srebrenici bio prinudjen operirati pod nemogućim uvjetima.

Opisujući sveopću glad i bolest, Mardel je sucima ispričao kako su lokalni dužnosnici pokušavali izaci na kraj sa „sve gorim uvjetima“.

Branilac Dzon Dzouns (John Jones) pozvao se na jedan od Mardelovih izvještaja iz 1993., u kojem je stajalo: „Ljudi su potpuno blokirani. Snabdijevanje vodom s viših područja – prekinuto je. Trenutna situacija može se opisati jedino kao najava holokausta.“

Budući da je svojevremeno radio i na nekim drugim kriznim područjima – uključujući Afganistan i Etiopiju – Mardel je napomenuo kako riječ „holokaust“ ne koristi olako. Zaštićeni svjedok nastavit će svoj iskaz 10. listopada/oktobra.

Helen Warrell izvjestava za IWPR iz Haga.

Focus: Medunarodni krivicni sud za bivsu Jugoslaviju

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/sudska-kronika-slucaj-oric-14>